

Ainevaldkond „Ideest teostuseni“ 6. klassis

1. Aine maht: 4 tundi nädalas, 70 tundi aastas

Kursus „Rahvuslik käsitöö I”

Kursus „Rahvuslik puutöö I”

Kursus „Käsitööna nahast valmivad esemed”

Kursus „Raamatuillustratsioon ”

2. Õppeaine eesmärgid:

- 1) õpilane leiab loovaid ideid ning oskab neid oma töös rakendada ja esitleda;
- 2) õpilane saab aru lihtsamatest tööjuhenditest ja selgitavatest joonistest;
- 3) õpilane tunneb oma kodukoha ja Eesti kultuuritraditsioone;
- 4) õpilane tunneb ja kasutab mitmesuguseid materjale ning töövahendeid, järgib seejuures ohutusnõudeid ja hoiab korras töökoha;
- 5) õpilane tunneb rõõmu üksi ja koos teistega töötegemisest;
- 6) õpilane seostab õpitud teoreetilised teadmised igapäevaelus vajalike praktiliste oskustega.

Õppesisu ja tegevused	Õpitulemused
Kursus „Rahvuslik käsitöö I” 1. Eesti rahvusmuustrid kui inspiratsiooniallikas 2. Seelikute triibustik rahvariidel ja nende tähendus eesti rahvakunstis 3. Rahvuslike detailide kasutamine tänapäevast tarbeeset kavandades 4. Töövahendid ja sobivad materjalid kudumiseks ning heegeldamiseks 5. Silmuste loomine. Parem- ja pahempidine silmus. Ääresilmused 6. Kudumi lõpetamine 7. Lihtsa koekirja lugemine ja selle järgi kudumine 8. Kudumi viimistlemine ja hooldamine 9. Põhisilmuste heegeldamine. Edasi-tagasi heegeldamine 10. Heegelkirjade ülesmärkimise viisid 11. Skeemi järgi heegeldamine	Kursus „Rahvuslik käsitöö I” 1. Õpilane kavandab omandatud töövõtete baasil jõukohaseid käsitööesemeid 2. Õpilane leiab käsitööesemete kavandamiseks ideid eesti rahvakunstist 3. Õpilane töötab iseseisvalt lihtsama tööjuhendi järgi 4. Õpilane disainib, koob ja heegeldab lihtsaid tooteid, kasutades selleks sobivaid töövahendeid 5. Õpilane tunneb põhilisi kudumise ja heegeldamise töövõtteid 6. Õpilane teab kudumiseks ja heegeldamiseks kasutatavaid materjale, nende omadusi ning töötlemise viise. 7. Õpilane hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust

<p>12. Ringheegeldamine</p> <p>13. Motiivide heegeldamine</p> <p>14. Heegeldustöö viimistlemine ja hooldamine</p> <p>15. Töötamine suulise juhendamise järgi</p> <p>16. Rahvariiete olulisuse teadvustamine eesti kultuuripärandis</p> <p>17. Töötamine tööjuhendi järgi</p>	<p>8. Õpilane märkab rahvuslikke kujunduselemente tänapäevastel esemetel</p> <p>9. Õpilane mõistab käelise tegevuse vajalikkust igapäevaelus.</p> <p>10. Õpilane järgib töötades ohutusnõudeid ning hoiab korras töökoha</p> <p>11. Õpilane teadvustab rahvuslikke elemente käsitöös ja oskab leida seoseid tänapäevaga, teab rahvuskultuuri olulisust ning uurib eesti rahvarõivaid ja nende päritolu</p>
<p>Kursus „Rahvuslik puutöö I”</p> <p>1. Tehnoloogia igapäevaelus</p> <p>2. Tehnoloogia olemus</p> <p>3. Disain</p> <p>4. Eskiis</p> <p>5. Lihtsa toote kavandamine</p> <p>6. Lihtsa mõõtmestatud tehnilise joonise koostamine ja selle esitlemine</p> <p>7. Materjalid ja nende töötlemine</p> <p>8. Materjalide liigid ja nende omadused</p> <p>9. Materjalide töötlemise viisid ning töövahendid</p> <p>10. Levinumad käsi- ja elektritööriistad</p> <p>11. Puur- ja treipink</p> <p>12. Materjalide liited</p> <p>13. Tervisekaitse- ja tööohutusnõuded töötlemises, ohutud töövõtted</p>	<p>„Rahvuslik puutöö I”</p> <p>1. Õpilane planeerib ülesande, disainib toote ning esitleb selle</p> <p>2. Õpilane teab ja kasutab toodete erinevaid viimistlemise võimalusi</p> <p>3. Õpilane teab ja kasutab pinnakatete omadusi ning kasutamise võimalusi</p> <p>4. Õpilane arvestab ergonoomia ja ornamentika põhireegleid ning oskab neid töös rakendada</p> <p>5. Õpilane loeb skeeme, lihtsat kooste- ja ehitusjoonist</p> <p>6. Õpilane joonestab jõukohast tehnilist joonist, vormistab ja esitleb joonist või skeemi</p> <p>7. Õpilane leiab teavet materjalide, nende omaduste ja töötlemise kohta, hangib ja kasutab ainealast teavet kirjandusest ning internetist</p> <p>8. Õpilane analüüsib materjalide omadusi, töötlemise viise ning kasutamise võimalusi</p> <p>9. Õpilane kasutab toodet valmistades mitmesuguseid töövahendeid</p> <p>10. Õpilane tunneb ja kasutab töötlemisel masinaid ning mehhanisme</p> <p>11. Õpilane valmistab omanäolisi tooteid,</p>

	<p>tunneb ja kasutab mitmeid liitevõimalusi</p> <p>12. Õpilane kujundab välja oma positiivsed väärtushinnangud ja kõlbelised tööharjumused</p> <p>13. Õpilane teadvustab ning järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid, kasutab ohutult masinaid ning töövahendeid</p>
<p>Kursus „Käsitööna nahast valmivad esemed”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nahk kui materjal, selle omadused ja kasutamise võimalused 2. Mõõtkava, joonis; etteantud joonise ja mõõtude järgi mudeli joonistamine 3. Lõike kandmine materjalile 4. Nahatöötlusvahendid ja nende kasutamisel järgitavad ohutusnõuded 5. Töötamine suulise juhendamise järgi 6. Töötamine kirjaliku tööjuhendi järgi. Lihtsama tööjuhendi koostamine 7. Digivahendite kasutamine infot otsides, blogi loomine ja sisuloome blogisse järjepidevate blogipostituste koostamine nii rühmas kui ka üksi 	<p>Kursus „Käsitööna nahast valmivad esemed”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilane oskab koostada joonist etteantud joonise ja mõõtude järgi 2. Õpilane oskab lõigata täpselt joonise järgi välja lõike 3. Õpilane oskab kasutada lihtsamaid nahatöötlusvahendeid ja teab nende kasutamisel järgitavaid ohutusnõudeid 4. Õpilane oskab töötada tööjuhendi järgi ja koostada tööjuhendit 5. Õpilane oskab luua rühmas oma blogi ja koostada sinna järjepidevaid blogipostitusi nii rühmas kui ka üksi
<p>Kursus „Raamatuillustratsioon”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Raamatu valmimise etapid 2. Illustratsiooni ülesanded 3. Illustratsiooni liigid 4. Tekstianalüüs 5. Kavandamine 6. Karakterite kujundamine 7. Keskkonna kujundamine 8. Erinevad tehnikavõtted 9. Oma loometöö esitlemine 10. Refleksioon 11. Vastastikhindamine 	<p>Kursus „Raamatuillustratsioon”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilane teab raamatu valmimise erinevaid etappe ja sellega seotud töid 2. Õpilane teab illustratsiooni kasutamise eesmärgid, ülesandeid ja võimalusi 3. Õpilasel on ülevaade erinevatest illustratsiooni liikidest ning nende spetsiifikast 4. Õpilane analüüsib teksti ja oskab seda kasutada illustratsioonide loomisel 5. Õpilane loob valitud teksti põhjal illustratsioonide kavandid, kasutades

	<p>erinevaid perspektiive</p> <p>6. Õpilane kujundab tekstile tuginedes karakterid ja esitab neid erinevates poosides ning erinevaid emotsioone väljendavana</p> <p>7. Õpilane kasutab illustatsioonide loomisel erinevad tehnikavõtteid</p> <p>8. Õpilane esitleb oma loomingut, selgitab tehtud otsuseid ja valikuid, tutvustab oma loodud karaktereid ning põhjendab kasutatud tehnikavõtteid</p> <p>9. Õpilane reflekteerib oma loometööd ja ennast õppes</p> <p>10. Õpilane tagasisidestab konstruktiivselt kaasõpilaste töid</p>
--	--

3. Üldpädevuste kujundamise võimalusi; LME-programmi ja 7 harjumuse põhimõtete kasutamine

II kooliastmes on rõhk eelkõige põhiliste töövõtete ja tehnoloogiasuundade omandamisel ning juhendi järgi töötamise või abimaterjalide kasutamise oskuste arendamisel. Igal aastal tehakse praktilisi töid, mis võimaldavad õpitud tehnoloogiavõtteid loovalt rakendada. Ühistes aruteludes õpitakse tööd analüüsima, erinevaid tehnilisi ja loomingulisi lahendusi nägema ja hindama ning oma tööle hinnangut andma.

Erinevatel kursustel töid planeerides saavad õpilased sõnastada lõppeesmärgid, st kavandada oma tegevusi **lõppeesmärgi silmas pidades**. Ainevaldkonna „Ideest teostuseni“ kursuste 8-nädalane ülesehitus annab õpilasele selgelt mõista, kus nad parajasti on, kui neil on ainult idee, ja kuhu nad liiguvad, kui nad soovivad näha valmis eset/toodet 8 nädala möödudes.

Projektitöid tehes võivad õpilased kogeda, et tervik saab olla suurem kui selle koostisosade summa. **Sünergia** mõistmise kaudu arenevad õpilaste sotsiaalsed oskused: heatahtlikkus, kaaslas arvestav käitumine, organiseerimiseks ja meeskonnatööks vajalikud oskused.

Rühmatööde käigus saavad õpilased harjutada mõtlemist **võidan-võidan**, kuna rühmatööd eeldavad maksimaalse panuse andmist üksi- ja ühistöösse, üksteiselt õppimist ja ühisele lõppeesmärgile suunatud tegevust ning ühistöö tulemuse analüüsimist ja hindamist. Seeläbi suudavad õpilased edaspidi oma õppes rohkem vastutada oma valikute ja otsuste eest, teha koostööd, olla tasakaalukad ning enesekindlad.

Üldpädevuste kujundamine

1. Suhtluspädevus (sh võõrkeeltepädevus)

Teavet kogudes areneb õpilase funktsionaalne kirjaoskus ning täieneb tema tehnoloogiasõnavara. Oma tööd esitledes ja valikuid põhjendades saadakse esinemiskogemusi ning areneb väljendusoskus. Tööülesannete ning projektide tarvis materjali ja teabe otsimine ning uurimine soodustavad võõrkeelte omandamist.

2. Matemaatikapädevus

Ainevaldkonnas „Ideest teostuseni“ kasutab õpilane oma töös loogilist mõtlemist ning matemaatikateadmisi. Õpilase arvutustel ja mõõtmistel on praktiline tagajärg, vigu ja nende tagajärgi märgatakse kohe, analüüs ning parimate lahenduste leidmine on paratamatus.

3. Digipädevus

Õpilane suudab kasutada uuenevat digitehnoloogiat õppimisel; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ning teha koostööd erinevates digikeskkondades.

4. Loodusteaduste pädevus

Töötamine erinevate loodus- ja tehismaterjalidega eeldab tutvumist nende omadustega. Erinevatel kursustel puutub õpilane otseselt kokku mitmete materjalidega ning nende keemiliste ja füüsikaliste protsessidega.

5. Sotsiaalne pädevus

Tehnika ja tehnoloogia arengu tundmine, arengu põhjuste teadvustamine ja edasiste arengusuundade mõistmine aitavad kaasa inimühiskonna arengu tunnetamisele. Ühiselt töötades õpitakse teisi arvestama, käitumisreegleid järgima ning oma seisukohti kaitsma. Tutvumine eri maade kultuuritraditsioonide ja nende kujunemise põhjustega aitab mõistvalt suhtuda teistesse rahvustesse ja erinevustesse meie endi hulgas.

6. Kunstipädevus

Erinevate esemete disainimine ning valmistamine pakub õpilastele loomingulise eneseväljenduse võimalusi. Õpitakse hindama uudseid ja isikupäraseid lahendusi ning märkama esemete disaini otstarbekust ning seoseid kunstiloomingu ja kultuuritaustaga.

4. Läbivate teemade rakendamise võimalusi

Ainevaldkond „Ideest teostuseni“ seostub kõigi läbivate teemadega.

1. Elukestev õpe ja ettevõtlikkus

Tutvumine tehnoloogia arengu ja inimese rolli muutumisega tööprotsessis aitab tunnetada pideva õppimise vajadust. Oma ideede rakendamiseks tehnoloogia võimaluste valimine, töö kavandamine ning üksi ja üheskoos töötamine aitavad arendada ning analüüsida oma võimeid. Algatusvõime, ettevõtlikkus ja koostöö on tihedalt seotud ainevaldkonna „Ideest teostuseni“ sisuga. Oma ideede realiseerimise ja töö korraldamise oskus on üks valdkonna õppeainete põhilisi eesmärke. Ettevõtlikkust toetavad oskuslikult elluviidud projektid, mis võimaldavad õpilastel oma ideid ja võimeid proovida.

2. Keskkond ja tervis

Tähtis on toodet valmistades kasutada säästlikult nii loodus- kui ka tehismaterjale. Tähelepanu pööratakse keskkonnasäästlike tarbimisharjumuste kujundamisele ja kujunemisele. Jäätmete sorteerimine ning energia ja ressursside kokkuhoid tundides aitavad kinnistada ökoloogiateadmisi. Erinevate tööliikide puhul tutvutakse tööohutusega ning arvestatakse ohutusnõudeid. Tutvumine erinevate looduslike ja sünteetiliste materjalidega ning nende omadustega aitab teha esemelises keskkonnas tervisest lähtuvaid valikuid. Tervisliku toitumise põhitõdede omandamine ning tervislike toitute praktiline valmistamine loovad aluse terviseteadlikule käitumisele.

3. Kultuur ja väärtused

Tutvumine esemelise kultuuri, kommete ja toitumistavadega võimaldab õpilastel näha kultuuride erinevust maailma eri paigus ning teadvustada oma kohta mitmekultuurilises maailmas. Õpitakse märkama ja kasutama rahvuslikke elemente esemete disainimisel. Ainevaldkonna „Ideest teostuseni“ kursustel kujuneb väärtustav suhtumine töösse ja töö tegijasse. Rühmas töötades õpitakse üksteist arvestama, organiseerimisoskusi arendama ning võimalikke erimeelsusi lahendama.

4. Tehnoloogia ja digikeskkond

Oma töid kavandades ja ainealaste projektide tarvis infot kogudes õpitakse kasutama erinevaid teabekanaleid ning hindama kogutud info usaldusväärsust. Internet võimaldab kursis olla tehnoloogiauuendustega ning tutvuda disainerite ja käsitöötajate loominguga terves maailmas. Arutletakse intellektuaalomandi kaitse ning arvuti kasutamise võimaluste üle oma tööde kavandamisel ja esitlemisel. Õpitakse oma tööd virtuaalkeskkonnas esitlema. Tutvumine arvuti abil juhitavate täisautomaatsete seadmetega ning võimaluse korral ka nendega töötamine aitavad tunnetada tänapäevaseid tehnoloogiavõimalusi.

5. Lõiming teiste ainetega

Ainevaldkond „Ideest teostuseni“ toetub teistes õppeainetes omandatud teadmistele, võimaldades jõuda praktilistes tegevustes mõistmiseni, et teadmised on omavahel seotud ning rakendatavad praktilises igapäevaelus. Abstraktsele analüüsile lisanduvad nägemise,

kompimise ja katsetamise võimalused ning silmaga nähtav tulemus.

Korraldatavad projektid lubavad siduda aine eri valdkondi, luua ainevaldkonnasiseseid seoseid ning seoseid teiste õppeainetega, nagu kunst, ajalugu, kirjandus. Kursused „Käsitööna nahast valmivad esemed” ja „Raamatuillustratsioon” on lõimitud ajaloo ja draamaõpetusega. Kursus „Rahvuslik puutöö” on lõimitud loodusõpetusega, ajaloo, matemaatikaga ja kunstiga.

6. Hindamine

Aines lähtutakse Peetri lasteaed-põhikooli hindamisjuhendist ning hinnatakse õpilasi mitmeeristavalt. Mitmeeristava hindamise puhul määratakse piisav õpitulemus, millele vastamise korral väljendatakse tulemust hindegaga AR ja oodatava õpitulemuse ületamise korral hindegaga AR+. Oodatavast madalamal tasemel tulemust väljendatakse hindegaga MA. Mitmeeristava hinde kujunemisel võetakse aluseks tagasiside selle kohta, mis mahus on õpilane omandanud teadmised ja oskused ning mil määral on tal kujunenud oskused omandatud teadmisi iseseisvalt tava- ja uutes olukordades rakendada ning analüüsida, tehtud järeldusi ja otsuseid kriitiliselt hinnata ning uusi seoseid luua. Hinnatakse õpilaste püüdlikkust, osalemist õppes ja teoreetilisi teadmisi. Arvestuse saamiseks tuleb sooritada kõik õpiülesanded.

Õppeülesande lahendamisel hinnatakse:

- 1) kavandamist ja planeerimist (originaalsust, iseseisvust, oskust põhjendada tehtud otsuseid/valikuid);
- 2) valmistamist (materjalide ja töövahendite kasutamise oskust, omandatud teadmiste rakendamist praktikas, tööhutusnõuete ja hügieenireeglite järgimist, iseseisvust, koostööoskust);
- 3) töö tulemust (kavandatu õnnestumist, viimistlust ja kvaliteeti, töö õigeaegset valmimist, esitlemise oskust);
- 4) õpilase arengut, püüdlikkust ning kodukorra täitmist.